

EDITORIAL

Iduso ang hingpit nga pagbasura sa VFA ug sa tanang dili patas nga tratadong militar

Atubangan sa kanhi lang nga pag-abiso sa rehimeng Duterte sa guberno sa US sa intensyon niining tapuson ang Visiting Forces Agreement (VFA), tahas sa katawhang Pilipino nga iduso ang hingpit nga pagwala sa tratado ug iduso ang uban pang panawagan alang sa pagpanalipod sa nasudnong soberanya.

Ang pagpirma ni Duterte sa *notice of termination* (pahimangno sa pagtapos) niadtong Pebrero 11 nagatubag sa dugay na nga panawagan sa katawhang Pilipino nga tapuson na ang VFA. Ingonman, unang lakang pa lamang kini. Busa, kinahanglang hinanali nga magkahiusa ug kolektibong mosinggit ang katawhan aron mapatuman ang pagtapos sa maong paantus nga tratado.

Sa umaabot nga 180 ka adlaw, o hangtud sa mahimong hingpit na nga epektibo ang pagbasura sa VFA, gikinahanglan sa katawhang

Pilipino nga:

1) hugot nga batukan ang un-samang lakang aron bawion ang *notice of termination*, renegosasyon sa tratado, o negosasyon alang sa bag-ong tratado nga magatugot sa mga tropang militar sa US nga permanenteng magpabilin sa nasud;

2) iduso nga ipailalum sa inspeksyon ang mga barkong militar sa US nga nagasulod sa nasud aron maseguro nga wala kini nagadala og mga armas nukleyar;

3) iduso nga ibilanggo sa mga

"Iduso..., " suni sa panid 2

Upisyal sa PNP, patay sa ambus sa BHB-Central Panay

PATAY ANG USA ka upisyal sa Philippine National Police (PNP) samtang samaron usab ang ginsakpan niini sa dihang giambus sila sa yunit sa Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Central Panay (Jose Percival Estocada Jr. Command) sa Barangay Aglobong, Januay, Iloilo niadtong Pebrero 12 sa hapon.

Naila ang napatay nga si Captain Efren Espanto, 29, kumander sa duha ka seksyon sa Reconnaissance Company sa Regional Mobile Force Battalion 6 nga naglunsad og operasyong kombat sa erya sukad Pebrero 10. Tungod sa hinanaling pagkamatay ni Espanto, nawad-an og mando ug nanagan ang iyang mga ginsakpan. Nabiyaan ang patayng lawas sa kapitan sa na-

"Upisyal..., " sundi sa panid 3

"Iduso...", gikan sa panid 1

prisoan sa Pilipinas ug ipailalum sa hurisdiksiyon sa nasud ang mga gisakpang militar sa US nga nakahimo og mga krimen sa nasud ug napatud-ang sad-an sa mga lokal nga korte apan nagpabiling anaa sa kustodiya sa US tungod sa VFA;

4) iduso nga kanselahon ang Balikatan 2020 war games ug tanang mga ehersisyong militar (319 karong 2020) nga

ipahigayon sa mga pwersang militar sa US sa kayamanan sa VFA;

5) iduso nga ibasura ang 1951 Mutual Defense Treaty ug ang 2014 Enhanced Defense Cooperation Agreement;

6) manawagan nga tapuson ang Operation Pacific Eagle-Philippines nga ginagamit sa militar sa US aron pagrabihon ang interbensyon niini sa nasud sa takuban sa "kontra-terorismo;"

7) manawagan nga bung-kagon ang mga pasilidad militar sa US nga gitukod sa nasud sa katumanan sa EDCA lakip na ang mga pasilidad nga ginamantane niini sa Lumbia Airport (Cagayan de Oro), Antonio Bautista Air Base (Palawan), Basa Air Base (Pampanga), Fort Magsaysay (Nueva Ecija), Benito Ebuena Air Base (Mactan, Cebu), Camp Navarro (Zamboanga City), Camp Ranao (Ma-

rawi City) ug PNP Academy (Cavite);

8) iduso nga palayason ang mga pwersang militar sa US nga nakais-tasyon sa nasud, ug tapuson ang pagrelyebo sa mga tropa niini;

9) manawagan nga tapuson ang paggamit sa mga eroplanong paniktik ug drone sa US, lakip na ang ginapadagan sa mga pribadong kontraktor sama sa Dyne Corporation; ug

10) manawagan nga tapuson ang ayudang militar sa US ug ang pagsuplay niini og mga bomba, rocket ug bala nga ginagamit sa rehimeng Duterte sa armadong pagsumpo ug paglapas sa mga katungod.

Ginapanawagan sa katawhang Pilipino ang pagbasura sa VFA ug tanang lain pang mga tratadong militar tungod kay ginahatagan niini ang mga pwersang militar sa US og ekstrateryal nga katungod ug halos walay kinutuban nga akses nga mag-operyt sa nasud. Ginagamit sa US ang mga ehersisyong militar sa nasud aron pahugton ang kontrol niini sa AFP. Tinguha niining gamiton ang lokal nga armadong pwersa isip galamay niini sa pagpakita og hegemonikong kusog sa Asia-Pacific.

Ang pagkahikot sa lokal nga militar sa US wala nagapugong, gali, nagsilbi pa kining balani (*magnet*) nga nagaagni sa agresyon sa mga pwersang militar sa China ug sa tanang kalaban ug makalaban sa US. Tungod kay nahikot sa maong mga tratado ang Pilipinas, dili makapatumang ang nasud sa usa ka independyenteng palisiyang panggawas.

Ang pagsandig sa AFP sa US para sa mga kahimanang militar, treyning ug doktrinal nga oryentasyon lakip sa mga pinakadakung babag sa pagkab-ot sa makatarungan ug malungtarong kalinaw. Tungod kay impluwensyado sa US, "kontra-insurhensiya" ang nag-unang gikabihisan sa AFP ug sa reaksyunaryong

"Iduso...", sundi sa panid 3

ANG Bayan

Bolyum LI Ihap 4 | Pebrero 21, 2020

Ang *Ang Bayan* ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ug Ingles. Nagadawat ang *Ang Bayan* og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaawhag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan.

- [instagram.com/prwcnewsroom](https://www.instagram.com/prwcnewsroom)
- [@prwc_info](https://twitter.com/prwc_info)
- cppinformationbureau@gmail.com

Unod

Editorial: Iduso ang hingpit nga pagbasura sa VFA ug sa tanang dili pantas nga tratadong militar	1
Upisyal sa PNP, patay sa ambus sa BHB	1
Aksyong militar sa BHB-NEMR	3
FMO gihamparus sa BHB	4
Pagkaylap sa COVID	4
Kadunot sulod sa CAFGU sa ICR	5
Pag-amyenda sa PSA	5
Kabangis ug korapsyon sa 77th IB	6
Iskemang <i>pastillas</i> , POGO	7
Kaso batok sa <i>Red-tagging</i> , gipasaka Sangley Airport Project	8
Mini nga deklarasyon kontra reklamasyon	9
Atake sa ABS-CBN	10
Pakigbisog sa Harbour Centre	10
One Billion Rising	11
Defend Mindanao, gitukod	11
Pagpatay sa 4 ka Pulang manggugubat	11
Tacloban 5	12
Ispesyal nga pagtrato kang Palparan	12
Iligal nga pag-aresto sa Bicol	13
Protesta sa mga drayber, opereytor	13
Utang sa mga kumpanya sa kuryente	13

Ang *Ang Bayan* ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas

"Iduso...", gikan sa panid 2

gubyrno sa Pilipinas imbis nga depensahan ang soberanya sa nasud. Sa pagkatinuod, ang "kontra-insurhensiya" usa ka dakung negosyo alang sa militar-industriyal nga mga kapitalista sa US.

Nasayod ang katawhang Pilipino nga sayop ang gipunting ni Duterte nga hinungdan sa iyang mga pamahayag kung nganong gusto niyang tapuson ang VFA. Ang iyang pagpanghulga nga tapuson ang tratado nakasumpay sa iyang personal nga pulitikanhong mga tinguha.

Kini ang iyang tubag sa dayag nga pulitikanhong pagpamig-ot sa US Senate nga mibatikos sa deten-

syon sa kritiko ni Duterte nga si Sen. Leila de Lima. Nagahilak si Duterte og "interbensyong US" tungod lang kay dili niya gustong mapuna ang iyang dili-patas nga pakiglantugi sa uban pang nag-unang maki-US nga mga grupong pulitikal.

Gipahungaw usab niya ang iyang kahiubos sa ginaila niyang kulang nga suportang militar alang sa kampanyang "kontra-insurhensiya" sa AFP. Gapanglimos siya gikan sa US og dugang pa nga mga pang-atakeng helikopter, armalayt, bomba, *fighter jet*, *drone* ug uban pang kahimanang militar.

Ang mga makikaugalingong interes ug sigpit nga panglantaw ni Duterte nagapakita nga ang la-

kang sa pag-isyu og abiso aron tapuson ang VFA wala nakapunting sa pagtapus sa kapin tunga ka siglo sa neokolonyal nga paghari sa imperyalismong US. Gidahum nga dali lang siyang maagni o mapasunod ni Trump o sa iya mismong mga maki-US nga upisyal militar.

Ingonman, dili mapahilum ang mga patriyotikong Pilipino sa ilang pagduso nga tapuson ang VFA ug uban pang dili patas nga mga tratadong militar sa US. Hugot sila nga mobarog aron iasidang ang pakigbisog para tapuson ang imperyalistang pagpaantus sa US ug kab-uton ang tinuod nga nasudhong paglingkawas. AB

"Upisyal...", gikan sa panid 1

hitabuan ug sa misunod nga adlaw pa kini nakuha. Aron tabunan ang kaulaw, gipagawas sa mga pulis nga gidala pa kuno si Espanto sa ospital apan gideklarang patay na pagkaabot.

Gipasalamatan sa BHB-Panay (Coronacion "Waling-waling" Chiva Command) ang masa nga hugot nga nakigtinabangay aron maseguro ang kalampusan sa maong ambus.

Quezon. Naglunsad og armadong aksyon ang BHB-Quezon sa lungsod sa San Narciso batok sa PNP niadtong Pebrero 14. Tulo ka pulis ang patay ug duha ang samaron sa maong opensiba. Giatake sa BHB ang mga pulis isip tubag sa walay puas nilang paglapas sa katungod-tawo sa mga mag-uuma sa Bondoc Peninsula.

Sorsogon. Usa ka ginsakpan sa 2nd Provincial Mobile Force Company sa PNP nga nakabase sa Barangay Aquino, Bulan ang samaron sa operasyong haras nga gilunsad sa BHB-Sorsogon niadtong Pebrero 16. AB

8 ka aksyong militar, gikasa sa BHB-NEMR

NAGLUNSD ANG BHB-North Eastern Mindanao Region (NEMR) og walo ka armadong aksyon batok sa mga pwersa sa militar ug pulisya niadtong Enero. Matud kang Ka Ariel Montero, tigpamaba sa BHB-NEMR, nagresulta ang mga aksyon sa pagkapatay sa siyam ka sundalo ug pagkasamad sa lain pang siyam.

Surigao del Norte. Magkasunod nga aksyong militar ang gilunsad sa BHB-Surigao del Norte batok sa 30th IB ug Special Action Force niadtong Enero 12-13. Gipabuthan sa BHB ang nag-operasyong mga sundalo ug pulis sa Barangay Camam-onan, Gigaquit. Sa duha nga panagsangka, usa ang patay ug tulo ang samaron sa kaaway.

Niadtong Enero 13, gipabusikaran sa mga Pulang manggugubat ang mga sundalo sa Barangay Lahi sa parehong lungsod. Tulo ang patay ug usa ang samaron sa mga tropa sa 30th IB.

Upat ka sakyanang pangmilitar usab ang gipabusikaran sa Barangay Ladgaron, Claver niadtong Enero 17. Sakay sa maong mga sakyanan ang mga elemento sa 30th IB, SAF at PNP Provincial Mobile Force Company. Dili moubos sa duha ang patay ug usa ang samaron sa opensiba.

Surigao del Sur. Giambus sa

BHB ang mga pwersa sa 7th Special Forces Company sa Barangay San Isidro, Marihatag niadtong Enero 28. Nakumpiska sa BHB ang duha ka kalibre .45 pistola, usa ka radyong Harris ug uban pang kahimanang militar. Duha ang patay sa kaaway.

Naglunsad usab og operasyong haras ang BHB-Surigao del Sur batok sa 3rd Special Forces Battalion sa Barangay Buhisan, San Agustin niadtong Enero 20.

Agusan del Norte. Gipabuthan sa BHB ang nag-operasyong tropa sa 29th IB sa Barangay Anticala, Butuan City niadtong Enero 18. Gikumpirma mismo sa 402nd Brigade nga adunay duha ka kaswalti sa ilang han-ay.

Giambus usab sa BHB ang nag-operasyong tropa sa 29th IB Sa Barangay San Isidro, Kitcharao niadtong Enero 16. Matud sa mga residente, usa ang patay ug duha ang samaron sa mga sundalo sa maong opensiba. AB

FMO sa Ilocos ug Abra, gihamparus sa BHB

Magkasunod nga atake ang gipahigayon sa BHB-Ilocos-Cordillera batok sa nakapokus nga operasyong militar (*focused military operation* o FMO) sa 81st IB ug 69th IB sa Ilocos ug Abra. Tulo ang napatay sa kaaway sa mga engkwentro niadtong Enero 13 ug Pebrero 2.

Niadtong Enero 13, gipabuthan sa mga Pulang manggugubat ang usa ka platoon sa 81st IB sa Barangay Mapisi, Nagbukel, Ilocos Sur sa alas-5:30 sa buntag. Duha ka sundalo ang napatay. Napatay usab ang giya sa usa ka kolum sa 69th IB sa ikaduhang panagsangka nga nahitabo sa Barangay Nagcanasan, Pilar, Abra niadtong Pebrero 2, alas-1:10 sa hapon. Hinanali nga nakamaniobra ang mga kauban samtang walay puas nga nagpabuto ang kaaway aron mapagawas ang ilang kasawalti.

Isip balos, walay pagpakabana

nag nangistraping gamit ang mga helikopter ang mga pasista palibot sa Barangay Nagcanasan niadtong Pebrero 2-3. Nagbunga kini og grabeng kahadlok sa mga residente sa maong komunidad ug kasikbit nga mga baryo.

Niadtong Enero 7, mikabat sa 21 ka kolum sa giusang pwersa sa 24th IB, 69th IB, 81st IB, 71st Division Reconnaissance Coy ug Regional Mobile Force sa PNP ang

gibubu sa utlanan sa Abra (Pilar, Villaviciosa ug Luba) ug Ilocos Sur (Santa Maria, Burgos, San Emilio, Nagbukel ug Narvacan). Nadugangan kini og 12 pa ka kolum human ang maong mga panagsangka. **AB**

Pagkaylap sa COVID-19, sintomas sa grabeng kahimtang sa pangpublikong panglawas

Gibatikos sa Partido Komunista ng Pilipinas ang rehimeng Duterte sa grabeng pagpasagad niini sa panglawas sa publiko atubangan sa pagkaylap sa 2019 Novel Coronavirus (COVID-19). Tungod sa kawalay pagpakabana sa pag-atiman sa pangpublikong panglawas, ulahi na nga gibawal ni Duterte ang mga byahe gikan sa mga nasud kung asa unang mikaylap ang *virus* ug bisan pa nagpatuman na og mga lakang ang lain-lain nasud aron pugngan ang pagkaylap niini. Nagpagawas na lang og kamanduan si Duterte aron ibawal ang mga byahe niadtong Enero 31 human nga gibatikus siya sa katawhan, usa ka adlaw ayha magdeklara og "public health emergency" ang World Health Organization (WHO).

Sa pinakaulahing taho, gibana-bana nga 2,000 na ang namatay sa China sukad nga mikaylap ang COVID-19 sa nasud niadtong ulahing semana sa Disyembre 2019. Kapin 76,000 na usab ang natakdan sa maong sakit nga nakitaan og mga sintomas sama sa grabeng hilanat, ubo, ug kalisdanan sa pagginhawa.

Matud sa PKP, mitawtaw ang laygay nga kahimtang sa pangpublikong panglawas tungod sa pagkaylap sa COVID-19. Pagpamatuod na dinhi ang ubos nga alokasyon sa rehimen alang sa sektor sa panglawas. Nagpabiling walay akses ang mayoryang kabus sa mga serbisyong

panglawas tungod kay korporatizado pa gihapon o para lamang sa tubo ang gipanghinambog nga "universal health care" o sistema alang sa libreng pagpatambal sa rehimen.

Bisan og midaku ang absolutong bili sa alokasyon alang sa sektor sa panglawas karong 2020 (gikan ₱177.7 bilyon hangtud ₱185.5 bilyon), migamay usab ang bahin niini sa nasudnong badyet (gikan 4.85% niadtong nangaging tuig ngadto sa 4.52%). Ang ₱7.8 bilyong pagsaka sa badyet pagakutkuton lamang sa implasyon.

Sa partikular, gikibhangan ang

gigahin alang sa Epidemiology and Surveillance Program og katunga (gikan ₱262.9 milyon niadtong 2019 ngadto sa ₱147.4 milyon karong tuiga). Kini ang programa sa Department of Health nga nagasubaybay, naga-imbetiga ug nagasusi sa pagkaylap sa mga sakit sama sa COVID-19.

Gikulangan usab sa ₱147.4 milyon ang badyet alang sa Health Systems Strengthening Program. Ang maong programa ang nagaseguro nga adunay lapad nga tinubdan sa mga mamumuong panglawas lakip na ang mga duktor, nars, *midwife*, dentista, mamumuong panglawas sa mga komunidad, ug uban pa.

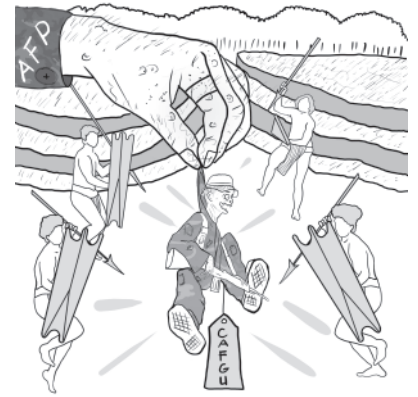
Sa kasamtangan, nagpabiling ubos kaayo ang proporsyon sa duktor ug pasyente sa Pilipinas. Sa matag 10,000 ka pasyente, wala pay usa ka duktor (0.3%) ang gigahin para kanila. Labaw nga layo kini sa rekomendasyon sa WHO sa proporsyong 1-1.5 duktor matag 1,000 ka tawo. **AB**

Kadunot sulod sa CAFGU sa Ilocos-Cordillera

Sa dihang gitukod ang Citizen Armed Forces Geographical Unit (CAFGU) niadtong 1987, lakip sa tumong niini nga ihikaw sa baseng mag-uuma ang Bagong Hukbong Bayan (BHB). Imbis nga tubagon ang problema sa yuta, giduso sa militar ang kabus nga mag-uuma aron gamiton batok sa ilang mga kahut-ong. Pugos nga girekluta ug gipasulod sa CAFGU ang gipig-ot nga mga misrender, nga nahimong mga pasista sa kadugayan, antisosyal ug kontra-katawhan. Bunga niini ang naabandonang mga umahan, panginabuhian ug bisan ang ilang mga pamilya.

Matud sa pipila ka kanhing CAFGU sa Ilocos ug Cordillera nga mihawa na sa serbisyo, bugti sa grabeng pag-antus ang halos limos nga *subsistence allowance* (SA) nga ilang madawat. Matud kang "Empoy," katunga lamang sa ₱4,500 nga SA alang sa 15 ka adlaw nga *duty* (panahon sa serbisyo) ang madawatan nila tungod sa hilabihan ka daghang kaltas. Gunit sa kadreman (regular nga sundalong nagadumala sa mga CAFGU) ang ilang sweldo ug siya usab ang kolektor sa mga kaltas. Lakip sa ginakibhangan ang ilang binulan nga gasto sa pagkaon ug multa alang sa dili maayo nga pagsul-ob sa uniporme, dili pagtunga sa gitakdang oras sa *duty*, dili sayo nga pagmata ug uban pa.

Gawas pa dinhi, kasagaran nga gakalangan og usa hangtud tulo ka bulan ang ilang sweldo. Sa pipila ka higayon, usa ka tuig nga wala nila nadawat ang sweldo tungod kay gideposito kini sa kadreman sa bangko aron patubuan og interes. Busa patung-patong na ang ilang utang sa mga kasikbit nga tindahan. Kasagaran usab nga ginagamit ang pondo isip kapital sa negosyong pautang sa kadreman sa mga CAFGU isip pangbayad sa gasto sa ilang mga anak sa iskwelahan. Sa ubang kasikbit nga baryo nga aduna usay detachment, adunay kasinatian nga dili dayon ginahatag ang ilang sweldo tungod lang sa suspetsang kakunsabo sa mga CAFGU ang yunit sa BHB nga nagalihok sa lugar.

Gipaambit usab ni "Bong" ang pagmaltrato sa mga kadreman ilabina sa mga CAFGU nga adunay mga kapamilyang myembro sa BHB. Ginatawag sila nga mga "labang," (o adunay lama). Dili usab sila ginatuuhan ug kanunay ginakasab-an. Bisan sa han-ay sa mga CAFGU adunay pagduda sa matag usa. Grabe usab ang pagpangtamay sa mga kadreman sa mga minoryang CAFGU, sama sa pagtawag kanila og "unggoy" ug uban pa. Aduna usay pipila ka CAFGU ang nabungol tungod kay gipabuthan duol sa iyang dalunggan. Ang mga kababayan-ang CAFGU usab ang kasagarang ginapapangita og pulutan sa mga kadreman bugti sa paglibre sa usa ka semana nga *duty*. Adunay mga higayon usab nga kalit ang paganunsyo sa operasyon busa walay kahimanan ang mga CAFGU sama sa

"CAFGU..." sundi sa panid 6

Amyenda sa PSA, ginabutyag ang pagpakapapet ni Duterte sa imperyalismong US—PKP

Sa usa ka pamahayag niadtong Pebrero 20, gibatikos sa Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) ang pagratsada ni Duterte, iyang maki-US nga mga teknokrata ug ginasuhulan nga supermayorya sa Kongreso sa pag-amyenda sa Public Security Act (PSA). Ang maong reporma, nga "hinanali" niyang gipirmahan ug kabahin sa iyang lehislatibong adyenda, giaprubahan sa reaksyunaryong Kongreso sa ikaduhang pagbasa niadtong Pebrero 18. Pagatangtangan niini ang telekomunikasyon ug transportasyon sa listahan sa mga "pangpublikong serbisyo" aron langkaton ang nahabiling mga restriksyon sa pagsulod sa langyawng negosyo sa nasud.

Matud sa PKP, gipatuman kini ni Duterte aron pamatud-an ang kapuslanan isip aset sa US human gikansela ang Visiting Forces Agreement. Kabahin ang maong amyenda sa mga repormang gipahamtang sa US sa nasud aron hingpit nga ibuyangyang ang ekonomiya sa kaayuhang sa mga langyawng monopolyo

kapitalista.

Sa partikular, ang pagtangtang sa maong mga industriya sa listahan sa mga pangpublikong yutilidad kabahin sa mga rekomendasyon sa American Chamber of Commerce ilalum sa programa niining The Arangkada Philippines Project (TAPP). Pinaagi sa paghawa sa limitasyon sa mamahi-

mong panag-iyahan sa mga langyaw sa maong mga industriya, ginapailalum ni Duterte ang katawhang Pilipino sa mas grabe nga mga porma sa imperyalistang dominasyon tungod kay mahatagan og kagawasan ang mga langyawng kapitalista nga hingpit nga makapagnag-iyang ug magkontrol sa operasyon sa estratehikong lokal nga mga empresa.

Kung maaprubahan na ang amyenda, seguridad nga mokita si Duterte ug ang iyang mga alipures og binilyong dolyar nga suhul ug kikkabgikan sa mga langyawng kontraktor nga magsugyot sa tagsa-tagsa nilang "unsolicited" nga mga proyekto ug konsesyon.

"CAFGU..." gikan sa panid 5
habol, bakpak ug uban pa.

Daghan kanila ang nahilig sa pagsugal, paghubog-hubog ug pagtan-aw og malaw-ay nga salida. Tungod niini, kasagarang mag-away sa mga detatsment ilabina kung hubog ang mga CAFGU, ug gakagamit pa ang ilang mga armas batok sa ilang mga kaubanan.

Gakaguba usab ang mga relasyong magtiayon tugod sa kaylap nga pagpangabit sa mga CAFGU sa lugar nga duol sa mga detatsment. Daghang kaso usab nga ginapahimuslan sa mga kadreman ang mga asawa sa mga CAFGU sa panahong naka-duty sila.

Dili usab ikalilong sulod sa mga detatsment ang paggamit ug pagbaligya og droga. Kung dili man ginabaligya sa gawas, ginapasulod sa mga kadreman sa mga detatsment ang ilang mga kontak aron magbaligya sa ginabawal nga mga droga sama sa *shabu*.

Nagkasiaksiak usab ang relasyon sa mga tribu tungod sa paggamit sa mga CAFGU sa panahon sa mga ope-

rasyong kombat ug *peace and development teams* (PDT). Kasagaran nga ginapanghinadlok sa mga CAFGU ug sa ilang mga kaubang regular nga maputol ang *bodong* (kasabutan sa kalinaw) kung atakehon sila sa BHB sa mga baryo. Sa mga erya nga *gibodongan* gipwesto ang mga CAFGU nga taga-komunidad aron himuong pasibo ang mga residente atubangan sa mga atake sa ilang katungod. Sa mga operasyong kombat, ginapasuot og bonet ang mga CAFGU aron dili sila mailhan sa mga residente. Kasagaran usab nga sinugdanan sa dili pagkasinabtanay tali sa mga tribu ang pagpanghinambong sa CAFGU sa ilang armas.

Tungod sa pagtutok sa *duty* isip CAFGU, naabandona ang ilang panginabuhian ug bisan ang ilang mga pamilya. Sa usa ka baryo nga daghang CAFGU, mikabat sa pipila ka gatusang ektarya sa mga uma ang naabanduna. Adunay kapasidad nga magprodyus ang erya sa kapin 400 ka sakong bugas nga dugang untang pagkaon sa ilang mga pamilya ug tibuok komunidad. Tungod

niini, ang ilang naaning humay sa-rang lang sa tulo ngadto sa upat ka bulang konsumo. Kung mopalit pud og bugas gawas sa baryo o sa mga sentrong lungsod, gibanabana nga mokabat lamang sa duha ngadto sa upat ka sakong bugas ang kayang tustusan sa ilang hilabihan ka ubos ug kinulangan nga kita kada bulan. Kung idugang pa ang gasto sa pagpaeskwela, pagpaospital ug uban pa, kulang kaaya ang ilang SA. Dili usab sila makaadto sa ubang mga baryo ilabina kung nag-operasyon sila.

Hangtud sa kasamtangan, tungod sa perwisyong hatod sa mga detatsment sa CAFGU, padayon pa gihapon ang pagduso sa mga komunidad aron hingpit na kining bungka-gon. Sa mga baryo nga lig-on ang dili tugutan ang pagtukod sa detatsment ug pagrekluta sa mga CAFGU sa ilang lugar, usa lang ang ilang tubag sa militar: "Dili namo kinahanglan ang CAFGU tungod kay dili limpyo nga trabaho ang pagpahimulos sa katawhan ug pagpangyatak sa tribu." AB

Kabangis ug korapsyon, tatak sa 77th IB

Naggikan sa 77th "Cadre" Battalion ang mga sundalong nagadumala sa mga CAFGU sa Ilocos, Cagayan ug Cordillera. Sulod sa mga detatsment sa CAFGU, ang mga kadreman sa 77th IB nga nagaastang agalon sa mga paramilitar. Sila usab ang nagpasiugda sa duno nga kultura, pagpangawat ug kabangis sa mga residente sa mga baryong gikahimutangan sa ilang mga kampo.

Taas ang kontra-katawhang rekord sa maong batalyon. Usa sa nag-unang papel sa 77th IB ang pagwardya sa mga magun-ubong operasyon sa mina. Gitukod ang ilang mga kampo aron sumpuon ang mga katutubong nagabatok sa pagpangin-labot sa mga minahan sa yutang kabilin.

Niadlong Hunyo 2007, giatake sa mga elemento sa 77th IB ang mga mamumuong panglawas nga nanambal sa mga pasyente sa Sityo Ubel, Barangay Gawaan, Balbalan, Kalinga. Giakusahan ang mga duktor, nars ug boluntir nga mga myembro kuno sa BHB. Kauban sa 77th IB ang mga sundalo sa 21st IB sa maong pagpa-

mig-ot.

Niadlong Hunyo 2009, duha ka giyang pangturista usab ang ilegal nga gidakop sa 77th IB sa Sagada, Mountain Province. Tibuok adlaw sila nga gidetine sa kampo ug gipagiya sa operasyong militar pagkaugma.

Nabutyag usab niadtong 2011 ang pagkawat sa mga upisyal sa batalyon sa badyet sa mga CAFGU. Bis-an og 400 lamang ang CAFGU nga ilang gidumalahan, ginataho niini nga 800 ang anaa sa serbisyo. Ang sweldo ug benepisyo sa ginatawag nga mga "ghost" (multo) CAFGU ginatunga sa mga upisyal sa 77th IB ug sa mga nahataas nga upisyal sa 503rd Brigade ug 5th ID. Kaylap ang ingon nii-

ning iskema sa tanang Cadre Battalion sa AFP.

Dili na katingalahan kung nganong ginasalikway sa katawhang Igorot ang 77th IB. Niadtong 2014, gibatukan sa tribung Mabaca sa lungsod sa Balbalan, Kalinga ang plano niining magtukod og kampo sa komunidad. Matud nila, dili na nila gustong mahitabo ang taas ug pait nga kasinatian sa mga paglapas sa militar sa katungod-tawo sa mga residente.

Niadto usang Disyembre 2018, malampuson nga gireyd sa BHB ang detatsment sa 77th IB-CAFGU sa Lubuagan, Kalinga. Nasakmit ang 30 ka tag-as nga riple, napatay ang kadreman sa kampo ug nasamdan ang tulo ka CAFGU. Dugay na nga ginareklamo sa mga residente sa Lubuagan ang pugos nga pagrerekluta ug pagpasurender kanila, pagpangabus sa kababayen-an ug uban pa. AB

Iskemang *pastillas* ug kaylap nga kriminalidad sa industriya sa POGO

Nabutyag niadtong niaging semana ang kaylap nga kadunot sa Bureau of Immigrations (BI) lambigit sa pagdawat sa mga upisyal niini og suhol bugti sa iligal nga pagpasulod sa mga mamumuong Chinese sa nasud. Gitawag ang maong modus og "iskemang *pastillas*" tungod kay ang suhol nga ginadawat sa mga upisyal nakaputos sa papel aron mahimong daw *pastillas* (kendi nga hinimo sa gatas).

Gibutyag sa upisyal sa BI nga si Allison Chiong nga patago nga nagadawat ang ahensya og ₱10,000 nga suhol sa matag mamumuong Chinese nga nagasulod sa nasud bugti sa paghatag og ispesyal nga serbisyo kanila. Kakunsabo sa BI sa maong iskema ang mga Chinese ug lokal nga *tour operator* (ahensyang nagaasikaso sa byahe) nga gituuhanang kabahin sa sindikato nga nagadirehe sa modus sa Ninoy Aquino International Airport (NAIA) sa Manila.

Sa suhol nga ginasingil, ₱2,000 ang gakabulsa sa mga upisyal sa BI samtang ₱8,000 usab ang ginatung sa mga *tour operator* ug sindikato. Paambit ni Chiong, matag upisyal nga nakadeploy sa Terminal 1 sa NAIA mikubra sa dili moubos sa P20,000 matag semana, ug P8,000 usab alang sa mga anaa sa Terminal 3. Gawas sa kwarta, ginadaghan usab sa mga kliyenteng Chinese og libreng paniudto ang mga upisyal.

Nagsugod ang maong iskema kadungan sa pagdagsa sa mga Chinese sa nasud niadtong 2017. Gikan sa maong tuig gibanabana nga aduna nay 1.8 milyong Chinese ang misulod sa Pilipinas. Busa, posibleng mibulsa na ang mga upisyal sa makabat sa ₱10 bilyon nga suhol.

Kahinumduman nga niadtong Pebrero sa parehong tuig usab gipirmahan ni Duterte ang Executive Order (EO) 13 nga nag-institusyonalisa sa industriya sa Philippine Offshore Gaming Operators (POGO). Ang mga POGO nagapunting sa mga pasugalan nga ginapadagan sa mga langyawng kapitalista sa Pilipinas nga nagahatag og

ekslusibong mga serbisyo sa langyawng mga sugarol pinaagi sa internet. Pinaagi sa maong kamaanduan, naglatag og mga palisiya ug direktang ginapailalum sa rehimen ang pagdumala sa industriya sa POGO sa Philippine Amusement and Gaming Corp. (Pagcor) aron hapsay nga makasulod sa nasud ang mga langyawng negosyante.

Gimaksimisa, nag-una sa mga kapitalistang Chinese ang neoliberal nga kamaduan aron makatukod og mga *online* (de-internet) nga pasugalan sa nasud, ilabina nga iligal ang unsamang klase sa sugal sa China. Sa maong panahon nagsugod nga midagsa sa nasud ang gatasan ka libong Chinese aron magtrabaho pareho sa mga lisensyadong mga POGO ug sa ginatawag nga mga "fly-by-night" o kadtong mga walay lisensya ug iligal ang operasyon. Sa konserbatibong datos sa reaksyunaryong gubyerno, gibanabana nga 120,000 ka Chinese nga mamumuog ang kasamtangang nagatrabaho sa mga pasugalan sa 62 ka lisensyadong opereytor sa nasud. Seguro nga mas taas pa ang ihap niini tungod kay wala pa nalakip dinhi ang gatasan pa ka libo mga Chinese nga gipalusot sa BI aron iligal nga makatrabaho sa di-lisensyadong mga pasugalan.

Kriminalidad sa mga POGO

Kadungan sa paglambo sa industriya sa POGO ang labaw pang pagkaylap sa iligal nga mga aktibidad sa mga sindikatong Chinese sa nasud. Nabutyag niining milabayng mga bulan kung paunsa ginagamit sa maong mga sindikato ang mga POGO isip lungga sa prostitusyon

ug droga. Nalambigit usab ang mga sindikato sa mga kaso sa *money laundering* (proseso aron pagawa-song ligal ang kwarta nga nakubragikan sa mga iligal nga aktibidad), pagpanikas, *kidnapping* ug *sex trafficking* nga nagabiktima dili lang sa mga parokyano ug mamumuong Chinese kundili lakip na usab sa katawhang Pilipino. Napamatud-an kini sa magkasunod nga reyde sa mismong mga pwersa sa reaksyunaryong estado sa mga POGO sukad niadtong Setyembre 2019, ug pagkaaresto sa 636 ka mga Chinese nga nalambigit sa pagpatuman sa lainlaing iligal nga mga aktibidad.

Niadtong Pebrero 12, miatubang sa midya si Lai Yu Cian, 23, Taiwanese nga biktima sa *human trafficking* nga pugos nga gipatrabaho sa usa ka POGO. Matud niya, girekluta siya sa usa ka Chinese aron magtrabaho sa usa ka kumpanya sa *advertising*. Apan pag-abot niya sa Pilipinas niadtong Oktubre 2019, gikumpiska sa employer ang iyang *tourist visa* (papel aron makasulod sa nasud) nga magamit lamang sulod sa 30 ka adlaw ug pugos siya nga gipatrabaho sa usa ka POGO sa Makati. Matud niya, ginapatrabaho siya og hangtud sa 24 ka oras matag adlaw ug subli-subli nga ginaabusong pisikal ug sekswal. Nananghid siyang moluwat apan gihulga siya nga pasakitan ug patyon, bisan ang iyang mga kapamilya.

Ginapanghadlok sa iyang mga employer nga aduna kuno silay "protektor" nga adunay taas nga katungdanan sa reaksyunaryong gubyerno. Siya kuno si Michael Yang, kapitalistang Chinese ug suod nga higala ug tigtambag ni Duterte sa mga hisgutangan sa China, ug ginatuuhanang kakunsabo ni Duterte sa malukpanong produksyon ug pagbaligya og shabu sa Mindanao ug

"POGO...", *sundi sa panid 8*

Makasaysayanong kaso batok sa *Red-tagging*, gipasaka sa IBON

Sa unang higayong, nagpasaka og administratibong reklamo niadtong Pebrero 10 ang IBON Foundation sa Office of the Ombudsman batok sa mga opisyal sa reaksyunaryong gubyrno nga nagpasiugda sa kampanyang *Red-tagging* sa rehimen.

Lakip sa mga gikasuhan sila Maj. Gen. Antonio Parlade, Jr., kumander sa Souther Luzon Command; Presidential Communications and Operations Office (PCOO) Usec. Lorraine Badoy; ug National Security Adviser Hermogenes Esperon, Jr. Myembro ang tulo sa National Task Force to End Local Communist Armed Conflict (NTF-ELCAC). Gipapanubag sa IBON ang mga nahisgutan sa pag-abuso sa gahum ug padayon nga pagpanghulga sa mga indibidwal ug grupong nagapanalipud sa katungod-tawo.

Lakip sa mga pinakaulahing insidente sa dayag nga pagpanghulga ang

pagtawag ni Badoy sa IBON nga “prenteng komunista” sa usa ka programa sa telebisyon niadtong ulahing semana sa Enero. Human gipanghimaka sa IBON ang mga peke ug malinglahong datos nga ginabandera sa PCOO sa kampanya niining “Duterte Legacy.” Miaani sa malukpanong pagbatikos si Badoy tungod kay imbis nga dawaton ang kasaypanan ug tubagon ang mga pangutana mahitunog sa manipulasyon nga ilang gihi-mo, giakusahan na hinuon niya ang IBON nga tigsuporta sa Partido Komunista ng Pilipinas. Matud sa IBON, ginapakita sa mga atake kung paunsa gipagrabe sa Executive Order (EO) 70,

nga mimugna sa NTF-ELCAC, ang kampanyang pagpanumpo sa reaksyunaryong estado.

Niadtong Pebrero 9, nanawagan usab ang Commission on Human Rights nga ibasura ang EO 70 tungod kay instrumento lamangkuno kini sa estado aron hatag pangatarungan ang mga pagpanghulga ug pagpangatake batok sa mga aktibista.

Lambigit niini, nagprotesta niadtong Pebrero 18 ug 19 ang mga representante sa gubyrno, sa pagpanguna sa All Government Employees Unity ug Courage, sa Quezon City aron ipanawagan ang pagbasura sa EO 70. Matud nila, ginabutang niini sa kakuyaw ang kinabuhi sa mga myembro sa unyon ug ginahadlok ang mga representante nga magkahiusa aron iaslang ang ilang mga katungod pinaagi sa pag-union. **AB**

“POGO...,” gikan sa panid 7

Luzon. Matud sa mga taho, si Yang ang nagakontrol sa kumpanyang Xionwei Technology nga nakabase sa Davao ug lakip sa mga POGO nga gitanyagan og lisensya sa rehimen. Direktang ginapadagan sa Xionwei ang mga pasugalan sa piyo ka subsidaryo niini (Oroone Inc. sa Cagayan de Oro; Invech Treasure Processing Corp, Van Gogh BPO Inc., First Greater Computer Technologies Inc. ug Big Emperor Technology Corp. sa Metro Manila; Invech Treasure Processing Corp. sa Cebu; ug Shidaikeji Technology Inc. sa Pampanga). Pinakadaku dinhi ang Shidaikeji nga adunay 22 ka pasugalan sa Clark, Pampanga nga kanhi gipanag-iyahan sa kapitalistang Chinese nga si Jack Lam nga nalambigit sa pagpasulod sa 1,316 ka ilegal nga mamumuong Chinese niadtong Disyembre 2016.

Nabutyag usab nga misaka ang ihap sa mga kaso sa *kidnapping* nga gikalambigitan sa mga Chinese gikan 34 niadtong 2018 ngadto sa 58 niadtong 2019. Sa mga biktima niadtong milabayng tuig, 31 ang adunay kalambigitan sa mga POGO

ug gituuhang gidagit tungod sa pangtung-patong nga utang gikan sa mga *loan shark* o sindikatong usurerong Chinese.

Walay kapuslanan

Sukwahi sa mga pamahayag sa mga opisyal sa ekonomiya sa rehimen, walay direktang kapuslanan sa katawhan ang pagdaku sa industriya sa POGO. Artipisyal lamang niining gipasikad ang industriya sa *real estate* pinaagi sa pag-abang sa mga Chinese og minilyong metrokwadrang komersyal nga espasyo ug mga yunit sa mga *condominium* alang sa operasyon sa mga POGO ug isip puy-anan. Ang maong ekonomikanhong penomenon dili produktibo ug walay natabang aron palambuan ang panginabuhian sa katawhan. Ang bungtong nakapahimulos dinhi ang mga opereytor ug ang kakunsa-bo nilang mga burgis kumprador sa *real estate*.

Mahinungdanon usab nga ipunto nga kadaghanan sa mga opereytor sa POGO eksklusibong nagaempleyo lamang sa mga mamumuong Chinese. Sa konserbatibong datos sa reaksyunaryong gubyrno,

gibanabana nga walo sa matag napulo ka mamumuo sa mga POGO ang mga langyaw. Sigurado nga mas grabe pa ang maong proporsyon sa dili lisensyadong mga POGO. Sa ingon, dili tinuod nga nakamugna ang industriya og igong trabaho alang sa katawhan.

Sama sa uban pang mga korporasyon, obligado ang mga POGO nga magbayad og buhis sa reaksyunaryong gubyrno, ingonman, napamatud-ang 50 ka opereytor ang wala nagabayad og buhis. Mikabat na sa P50 bilyon ang kinatibuk-ang utang nga buhis sa maong mga opereytor. Ang bugtong nasingil lamang sa Pagcor gikan dinhi mao ang P8-bilyong bayad alang sa regulasyon. Anaa sa duha ka porsyento lamang kuno kini sa kinatibuk-ang kita sa mga POGO sa nasud nga gibanabanang mokabat na sa gatusan ka milyong piso. Ang maong kantidad miduretso sa bulsa sa mga opereytor sa POGO ug wala napa-himuslan sa katawhan. Gawas pa sa maong kantidad ang buhis nga wala nasingil sa mga mamumuong Chinese nga ilegal nga nagatrabaho sa nasud. **AB**

Kinsa ang makapahimulos sa Sangley Airport Project?

Lakip ang Sangley Point International Airport Project sa Cavite City sa mga giratsadang proyekto sa rehimeng Duterte ilalum sa programang Build, Build, Build. Pormal nga gipasinayaan mismo ni Duterte ang maong proyekto niadtong Pebrero 15, walo ka bulan lamang human niyang gimando nga ibalhin sa maong *airport* ang lokal nga mga pang-publikong byahe ug pribadong mga operasyong pangkahanginan.

Gihimo niyang palusot ang kapi-ot ug ang nagasaka nga *demand* sa Ninoy Aquino International Airport (NAIA) sa nasudnong kabisera aron iduso ang ekspansyon sa Sangley Airport sa 1,400 ka ektaryang er-yang reklamasyon kilid sa Danilo Atienza Air Base. Magtukod kuno dinhi og upat ka *runway* (agiaanan sa mga eroplano) ug terminal nga adunay kapasidad nga maghatag og serbisyo sa 100 ka milyong pasahero matag tuig. Parehong hinungdan ang gigamit niya aron iratsada ang pagtukod sa New Manila International Airport (o mas naila isip Aerotropolis) sa Bulacan ug sa ekspansyon ug pribatisasyon sa Clark International Airport sa Pampanga.

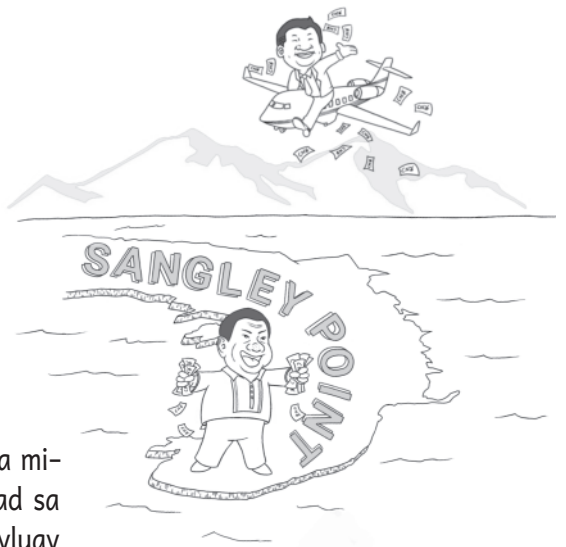
Ipatuman ang proyekto sa gambalay sa "hybrid" o giusab nga *public-private-partnership* (PPP) nga nagpasabot nga direktang pas-anon sa katawhan ang igasto para dinhi pinaagi sa buhis. Segurado nga mohakop na usab og binilyong pondo ang dagkung burgesya kumprador ug burukrata-kapitalista, kakunsabo sa imperyalismong China, gikan sa maong engrandeng proyektong pang-imprastruktura.

Gitanyag sa rehimen niadtong Disyembre 17 ang ₱550 bilyon nga kontrata alang sa pagpalambo sa Sangley Airport sa konsorsyum nga gilangkuban sa MacroAsia Corp. ug China Communications Construction Company Ltd. (CCCC). Walay nakalaban ang maong konsorsyum sa *bidding* tungod kay kini lamang ang nag-aplay alang sa maong proyekto.

Ang MacroAsia Corp., nga mayoryang sapi sa konsorsyum, gidumalahan sa kapitalistang si Lucio Tan, ang ika-unom nga pinakaadu-

nahang indibidwal sa nasud nga mi-deklara sa \$3.6 bilyong kantidad sa bahandi (o ₱180 bilyon sa bayluay nga \$1=₱50) niadtong niaging tuig. Gipanag-iyahan usab niya ang Philippine Airlines, Asia Brewery, ug Fortune Tobacco. Ang maong mga kumpanya parehong notoryus sa bangis nga pagbungkag sa mga unyon, iligal nga pagpanangtang sa mga mamumuo ug malukpanong pagpatuman sa kontraktwalisasyon ug uban pang dili patas nga kahimtang sa pamuo.

Kasosyo ni Tan sa konsorsyum ang CCCC, kumpanyang gipanag-iyahan sa gubyerno sa China nga nalambigit sa daghan kaayong anomalya. Notoryus kini sa pagpan-gawkaw sa teritoryo sa Pilipinas, kadunot ug pagpanuhol. Gamit ang CCCC, nagpahigayon ang China sa iligal nga reklamasyon ug nagmugna

og artipisyal nga mga isla sa West Philippine Sea. Nagatukod dinhi ang China og mga istrukturang militar aron pakusgon ang pakiglatugi niini sa pagpangawkaw sa teritoryo sa Pilipinas. Resulta sa maong reklamasyon ang malukpanong pagkaguba sa mga bahura (reef), partikular sa bahin sa Zambales ug Palawan.

Nabutyag usab niadtong 2009 nga nakigkunsabo ang CCCC sa lokal ug langyawng mga kumpanya ug nanuhol sa mga upisyal sa reaksyunaryong gubyerno aron makuha ang \$150 milyon (₱7.5 bilyon) nga kontrata alang sa unang yugto sa Philippines National Roads Improvement and Management Project ilalum sa rehimeng Aquino III. AB

Walay bangkil nga deklarasyon batok sa reklamasyon

KADUNGAN SA PAGPASINAYA sa Sangley Airport, nagpadayag ang demagogong si Rodrigo Duterte nga ibawal na niya ang unsamang proyektong reklamasyon sa Manila Bay sa mga pribadong kumpanya hangtud nga matapos ang iyang termino. Ingonman, walay bangkil ang maong pamahayag tungod kay gidawat usab niya nga wala na siyay mahimo aron ipahunong ang mga proyektong naaprubahan na.

Sa partikular, gipanalipdan niya ang 407 ka ektaryang proyektong reklamasyon sa Manila Bay City of Pearl, usa sa mga yaweng proyekto nga giduso mismo ni China Pres. Xi Jin Ping isip kabahin sa Belt & Road Initiative sa Pilipinas. Gitanyag sa rehimen ang maong proyekto sa UAA Kinming Group Development Corp., kumpanya nga gidumalahan ni Jose Kho, bilyunaryong Hongkonger nga iladong lunod-patay nga tigsuporta ug suod nga higala ni Duterte.

Lakip usab sa proyektong naaprubahan na ang kasikbit nga 50 ka ektaryang Harbour Center Reclamation Project sa parehong kumpanya ug sa Harbour Center Reclamation Project R-II Builders sa burgesya kumprador nga si Reghis Romero nga nalambigit kanhi sa malukpanong pagpanangtang sa ma-

"Reklamasyon..." sundi sa panid 10

Atake sa ABS-CBN: atake sa panginabuhian ug demokrasya

Miani og suporta ang kumpanya sa midya nga ABS-CBN ug mga empleyado niini gikan sa lain-laing grupo ug personalidad human magpasaka og petisyong *quo warranto* si Solicitor General Jose Calida sa Korte Suprema batok sa kumpanya niadtong Pebrero 10. Human ang usa ka semana, subling naghaon si Calida og "gag order" (petisyon aron pahilumon) para pagbawalan ang istasyon ug mga indibidwal nga mamahayag mahitungod sa isyu.

Sa petisyong *quo warranto*, ginapangayo ni Calida sa korte nga bawion ang prangkisa sa korporasyon tungod kuno kay misupak kini sa mga lagda sa ilang kasamtangang prangkisa. Natanggong karon sa reaksyunaryong Kongreso ang mga resolusyon alang sa pagpapalananat sa prangkisa sa kumpanya nga nakatakdang matapos sa mosunod nga bulan.

Hugot nga gipanghimakak ug gikundena sa kumpanya ang mga pasangil ug lakang ni Calida nga matud nila usa ka tin-aw nga pagpamig-ot sa rehimen.

Nagsugod ang pagpamig-ot sa ABS-CBN sa dihang gibaharan ni Rodrigo Duterte nga pasirad-an kini tungod sa wala kuno pag-ere sa iyang mga pasundayag niadtong eleksiyong 2016.

Kung dili maaprubahan ang prangkisa, gikabalaka-ang magsira

ang ABS-CBN ug mawad-an og trabaho ang gibanabanang 11,000 niining empleyado.

Niadtong Pebrero 19, gisumite sa National Union of Journalists of the Philippines sa reaksyunaryong Kongreso ang natigum niining mga pirma aron ipanawagan ang hinanali nga paghisgot sa maong isyu sa Kongreso ug pagpalananat sa prangkisa sa ABS-CBN. Kada Biyernes usab nagalunsad ang lain-laing grupong midya sa lain-laing bahin sa nasud isip pagsuporta sa pakigbisog sa kumpanya ug sa mga mamumuo niini. Nagsugod ang mga protesta niadtong Enero 19.

Niadtong Pebrero 14, mokabat sa 500 ka empleyado sa kumpanya, mga mamumuo sa midya ug tigsuporta ang nagtigum atubangan sa tarangkahan sa ABS-CBN sa Quezon City. Panawagan nila nga pugngan ang pagsira sa kumpanya,

ang atake sa mga mamumuo niini ug sa katungod sa gawasong pagpamahayag.

Gihagit sa NUJP ang reaksyunaryong Kongreso nga mobarug ug dili magpalingla sa rehimen nga hikawan ang ABS-CBN sa hustong proseso. Matud nila, atake kini sa katungod sa pagpamahayag ilabina nga naggikan mismo ang pagpanghadlok kang Duterte.

Matud usab sa Photojournalists' Center of the Philippines, dili lamang kawad-on sa panginabuhian ang ibunga sa pagsira sa kumpanya kundili paghikaw sa demokrasya ug katungod sa katawhan sa impormasyon.

Giaghat usab sa progresibong grupong Altermidya ang katawhan nga mobarug alang sa kamatuuran ug demokrasya. Matud nila, dili dapat mahadlok sa mga kalaban sa kagawasan sa pagpamahayag.

Gawas niini, lain-laing grupo sa midya ug personalidad ang nagpadayag sa pakighiusa sa ABS-CBN. Daghang indibidwal usab ang nagpadayag sa *social media* sa ilang pagsuporta sa ABS-CBN. AB

Pakigbisog sa mga mamumuo sa Harbour Centre

NAGLUNSDAD OG PROTESTANG "Black Valentines Day" ang mga myembro sa Unyon ng mga Manggagawa sa Harbour Centre sa pyer sa Manila niadtong Pebrero 14 aron batikuson ang kawalay kasingkasing sa kapitalistang si Reghis Romero, tag-iya sa Manila Harbour Centre (MHC). Giduso nila nga ibalik ang 253 ka mamumuo ug lider-union nga gitangtang ni Romero sa kumpanya niadtong Enero 6. Giempleyo ni Romero ang mga mamumuo isip kontraktwal pinaagi sa ahensyang Grasials Corp.

Gibatikos usab sa mga mamumuo ang dili pagsunod ni Romero sa kamaduan sa Department of Labor and Employment alang sa regularisasyon sa 378 ka mamumuong kontraktwal.

Naparalisa ang paggawas-sulod sa mga kargamento sa pwerto sa duha ka oras nga piket sa mga mamumuo. AB

"Reklamasyon...", gikan sa panid 9

mumuo sa pyer sa Manila (*Basaha ang kalambigit nga artikulo sa parehong panid.*)

Ang nahisgutang mga proyekto mopalayas ug moguba sa panginabuhian sa gibanabanang 100,000 ka residente sa Basseco, Parola, Tondo Foreshoreland ug Malate.

Isip tubag, gihagit sa Pambansang Lakas ng Kilusang Mamalakaya ng Pilipinas (Pamalakaya) si Duterte sa usa ka pamahayag niadtong Pebrero 17 nga mopirma sa usa ka kamanduang ehekutibo nga magmando nga ibasura ug ihunong ang tanang proyektong reklamasyon sa Manila Bay.

Kadungan niini, nagprotesta ug naghaon og reklamo ang mga mangingisda ug myembro sa Pamalakaya sa Office of the Ombudsman batok kang Mayor Lani Mercado-Revilla sa Bacoor City. Gusto nilang paimbestigahan ang pagtugot niya sa duha ka magun-ubon nga proyektong reklamasyon nga nagaguba sa kinaiyahan ug panginabuhian sa mga mangingisda sa lungsod. Niadtong Pebrero 21, subling nagprotesta ang Pamalakaya sa Anda Circle, Intramuros aron manawagan sa reaksyunaryong lokal nga guberno nga magpagawas og ordinansa aron ipahunong ang mga proyektong reklamasyon sa Manila Bay. AB

Sayaw-protesta alang sa panginabuhian ug katungod

Nagtapok sa Mendiola, Manila ang mga progresibong grupo alang sa tinuig nga One Billion Rising (OBR) niadtong Pebrero 14. Gipasiugdahan sa Gabriela ang programa ug ang sayaw-protesta.

Sukad 2012 tinuig na nga ginapahigayon ang OBR, usa ka kampanya sa paghiusa sa mga kababayan-an sa tibuok kalibutan aron batukan ang pagpahimulos sa kababayan-an ug mga bata. Ginasalmutan kini sa kapin 200 ka nasud sa tibuok kalibutan.

Karong tuiga, sa temang "Raise the Vibration, Rise for Revolution" gidala nila ang panaghiusa batok sa pagkaguba sa kinaiyahan, kahakog sa mga korporasyon ug pagsumpo sa mga maki-tuo nga gubyerno sa katungod-tawo.

Nakighiusa ang mga kababayan-

an sa panawagan sa mga mag-uuma nga "Rise for Rice" (Mobarug alang sa Bugas) batok sa paantus nga Rice Liberalization Law sa unang tuig nga anibersaryo sa pag-apruba niini.

Matud sa IBON, gibanabana nga nalugi sa P84.4 binilyon ang kapin sa duha ka milyong mag-uuma niadtong 2019 tungod sa pag-ubos sa presyo sa humay. Katugbang kini sa P35,328 kada mag-uuma.

Nakighiusa usab ang mga kababayan-an sa pakigbisog sa mga Lumad batok sa padayon nga pagpamig-ot ug pasistang atake sa ilang han-ay.

Niadtong Pebrero 13, mitambong ang pangkalibutanong representante sa OBR nga si Monique Wilson ug aktres nga si Mae "Juana Change" Paner sa programa sa Davao City. Naglunsad usab og susamang mga protesta sa lungsod sa Cebu, Baguio, Iloilo ug uban pa.

Nagprotesta usab ang Gabriela niadtong Pebrero 21 atubangan sa Camp Aguinaldo, Quezon City aron ipanawagan nga ibalhin sa New Bilibid Prison si US Marine Private First Class Joseph Scott Pemberton. Gihagit nila ang reaksyunaryong gubyerno nga barugan ang pagkawang sa Visiting Forces Agreement ug silutan si Pemberton nga pumatay sa *transwoman* nga si Jennifer Laude niadtong 2014. **AB**

Defend Mindanao, gitukod

GITUKOD SA KARAPATAN ug uban pang progresibong mga grupo ang Defend Mindanao niadtong Pebrero 12 sa upisina sa Commission on Human Rights sa Quezon City. Usa kini ka aliyansa sa mga organisasyon nga nanalipud sa mga aktibista ug tig-asdang sa katungod-tawo sa Mindanao. Atubangan kini sa walay-puas nga paglapas sa mga pwersa sa estado sa katungod-tawo sa mga aktibisita.

Kahinumduman nga niadtong Marso 2019, gipasakaan og gamma-gamang mga kasong kriminal ang 468 ka indibidwal ug aktibista sa Caraga ug Northern Mindanao. Lakip sa gikasuhan ang mga lider sa Alliance of Concerned Teachers ug Rural Missionaries of the Philippines.

Gipanawagan sa Defend Mindanao ang pagbasura sa mga kaso ug hinanali nga pagbuhi sa mga bilanggong pulitikal. Usa sa mga nagpasiugda sa pagtukod sa Defend Mindanao si Rep. Eufemia Cullamat, lider-Manobo ug representante sa Bayan Muna Partylist. **AB**

Upat ka Pulang manggugubat, brutal nga gipatay sa AFP

Tulo ka Pulang manggugubat ang gipatay sa 81st IB sa Barangay Namatitan, Sta. Lucia, Ilocos Sur niadtong Pebrero 13. Matud sa imbestigasyon sa Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Ilocos, gidagit sa mga sundalo silang Julius "Ka Goyo" Marquez, Ennabel "Ka Onor" Balunos ug Ma. Finela "Ka Ricky" Mejia sa ilang gipuy-an. Human niini gipangpusil ang tulo nga walay bisan ikasukol. Makita usab sa ilang mga kalawasan ang grabeng tortyur nga nahianguman.

Gipatud-an sa mga residente sa lugar nga walay nahitabong panagsangka, sukwahi sa gimugnang bakak sa militar ug pulis nga napatay kuno ang mga Pulang manggugubat sa engkwentro.

Naghalad ang BHB-Ilocos ug NDF-Ilocos og Pulang pagsaludo sa tulo martir. Nagsaad ang BHB-Ilocos nga kab-oton ang rebolusyonaryong hustisya alang sa tulo ka Pulang manggugubat nga gimasaker sa mga pasista.

Hugot usab nga gikundena sa BHB-Far Southern Mindanao Region (FSMR) ang brutal nga pagpatay sa mga elemento sa 39th IB kang Juanita Dore "Ka Maring/Isay" Tacadao niadtong Pebrero 14 sa Sityo Lacobe, Barangay Malabuan, Makilala, North Cotabato. **AB**

Matud sa BHB, tungod sa batatian, luya na ug walay katakus nga manlaban si Ka Maring. Aron hatagag rason ang pagpatay, gipagawas sa AFP nga armado si Ka Maring ug aduna pa kunoy dala nga eksklusibo. Matud sa BHB-FSMR, sa wala gipatay si Tacadao, mitabang siya sa komunidad sa mga mag-uuma nga napugos nga mobakwit niadtong niaging tuig bunga sa kadaut sa linog.

Giparangalan sa BHB-FSMR ug sa tibuok rebolusyonaryong kalihukan sa rehiyon si Ka Maring nga naghalad sa kapin tulo ka dekada nga pag-alagad sa katawhan. Nahimong kabahin si Ka Maring sa paspas nga pagpalapad sa baseng masa ug sa mga nagma-lampusong pakigbisog sa masa sa rehiyon. **AB**

Iligal nga pag-aresto sa Tacloban 5

Magkadungan nga giatake sa mga pwersa sa Criminal Investigation and Detection Group, PNP-Tacloban ug mga sundalo ang mga upisina sa Bayan-Eastern Visayas sa Fatima Village, Bañezville, Barangay 77 ug upisina sa Eastern Vista sa Calanipawan Road niadtong Pebrero 7, ala-una sa kaadlawon. Iligal nga giaresto sa reyd silang Marissa Cabaljao sa People Surge kauban ang iyang 1-anyos nga anak; Frenchiema Cumpio, ehekutibong direktor sa Eastern Vista; Alexander Philip Abinguna sa Karapatan; Mira Legion sa Bayan; ug Mariell Domanquill sa Rural Missionaries of the Philippines.

Pugos nga gisulod sa 150 ka armadong elemento ang upisina kung asa nangatulog silang Abinguna, Legion, Cabaljao ug iyang anak. Pipila ka minuto human sila gipagawas sa ilang mga kwarto, nagtanum ang mga pasista og ebidensyang mga pusil ug gamit sa paghimo og eksplusibo. Sa ikaduhang upisina, nakamata na lang si Cumpio nga adunay nakadul-it nga pusil sa iyang dughan. Gikuha usab sa mga pulis ang pondo sa upisina ug gipagawas nga pondo kuno kini sa rebolusyonaryong kalihukan. Nagtanum usab sa upisina og ebidensyang pusil, granada ug bandila nga adunay karet ug maso.

Kasamtangang nakadetine ang lima sa PNP Regional Office-8 sa Palo, Leyte. Gikasuhan sila og *illegal possession of firearms and explosives*. Silang Legion ug Cabaljao lang ang gitugutang makapyansa.

Sa Surigao City, iligal nga gidakop sa giusang pwersa sa AFP ug PNP-Si-

bagat si Nestor Amora subay sa gama-gamang kasong *kidnapping* ug *illegal detention* niadtong Pebrero 10. Lakip si Amora sa 458 ka indibidwal nga ginalambigit sa pag-reyd sa BHB-NEMR sa detatsment sa CAFGU sa New Tubigon, Sibagat, Agusan del Sur niadtong Disyembre 2018.

Si Amora usa ka iladong negosyante ug nahimong kapitan sa Barangay Banza sa Butuan City sukad 2007 hangtud 2018. Siya usab ang nahimong presidente sa Butuan City Association of Barangay Captains ug myembro sa Sangguniang Panglunsod gikan 2010 hangtud 2018. Midagan usab siya isip bise-alkalde ilalum sa partidong PDP-Laban niadtong eleksiyong 2019. Misuporta usab si Amora sa Bayan Muna Partylist ug sa mga kandidato sa pagkasenador sa Makabayan.

Pagpamatay. Gipatay sa mga ahente sa AFP ang lider-minero nga si Adonis Shu niadtong Pebrero 10 sa Sityo Iraan, Magara, Roxas, Pala-

wan. Si Shu usa ka iladong tigpanalipod sa katungod sa panginabuhian sa gagmay nga mga minero sa bula-wan sa Roxas. Tungod niini, giakusahan siya sa militar nga myembro kuno sa BHB ug aktibong tigsuporta sa rebolusyonaryong kalihukan. Ayha ang pagpatay ikadaghang beses na siyang nakadawat og pagpangbahad gikan sa militar ug pugos nga gipasurender isip myembro sa BHB.

Pagpangdagit. Sa Quezon, duha ka mag-uuma sa kalubihan nga myembro sa Coco Levy Funds Ibalik sa Amin (Claim)-Quezon ang gidagit sa mga elemento sa 85th IB niadtong Pebrero 3. Naila ang mga biktima nga silang John Ardy Cacao ug Jason Calusin nga ulahing nakita sa Barangay Cagsiay 3, Mauban, Quezon. Midangop na ang ilang mga paryente sa lain-laing upisina sa reaksyunaryong gubyrno lakip na ang hedkwarter sa Southern Luzon Command aron sutaon kung asa ang mga biktima apan pakyas sila nga makakuha og tubag.

Pagpamusil. Gipangpusil sa nag-operasyong mga tropa sa 24th IB ang unom ka kabatan-onang nangisda lamang sa Barangay Lan-ag, Lacub, Abra, niadtong Pebrero 17. Pagkaugma, miadto sa lugar ang tagabaryo aron pangitaon ang ilang mga anak apan gibawalan sila sa mga sundalo. Sa dihang subli na nga nakauban sa ilang mga kapamilya, gipunting sa mga biktima ang grabeng kahadlok nga gibunga sa insidente. Aron tabunan ang krimen, gipagawas sa 24th IB nga mga armadong kawatan kuno ang mga biktima, sukwahi sa pamahayag sa mga residente.

Ispesyal nga pagtrato kang Palparan sa bilangguan

NAGHAON OG MOSYON ang National Union of People's Lawyers (NUPL) sa Regional Trial Court of Malolos City, Branch 15 niadtong Pebrero 18 aron ipahunong ang ispesyal nga pagtrato kang Palparan ug pagwagtang sa un-samang mga ispesyal nga pribilehiyong gihatag kaniya. Matud sa NUPL, dugay na nga napreso si Palparan sa Directorate for Reception and Diagnostics (DRD) sa New Bilibid Prison sa Muntinlupa, usa ka pasilidad nga dili mamahimong butangan sa mga bilanggo sa kapin 60 ka adlaw. Matud sa NUPL, si Palparan ang nagsilbing mayor sa kapin 1,500 ka bilanggo sa DRD. Gibutyag usab niini nga ginatugutan si Palparan nga mogamit og kompyuter, internet ug ginahatagan og uban pang pribilehiyo nga bawal sa uban pang bilanggo.

Giduso sa NUPL nga dapat pagbayaran ni Palparan ang iyang mga krimen. Gihukman sa reaksyunaryong korte si Palparan sa tibuok-kinabuhi nga pagkaabilanggo kalabot sa pagdagit, pagdetine ug pagtorturyur sa estudyanteng aktibista nga silang Sherlyn Cadapan ug Karen Empeño. AB

Iligal nga pag-aresto ug pagpangutingkay sa Bicol

Iligal nga giaresto sa giusang pwersa sa 2nd IB, Military Intelligence Company ug Philippine National Police ang upat ka residente sa Sityo Tagaytay, Barangay Maglambong, Monreal, Masbate niadtong Pebrero 10, alas-tres sa kaadlawon. Giila ang mga biktima nga mao silang Alex Almozara, Jun Betangcor, Gina Almozara ug Aljon Alminana nga ginaakusahan sa mga sundalo ug pulis nga mga myembro kuno sa Bagong Hukbong Bayan (BHB). Iligal usab nga giutingkay ang mga balay sa mga biktima nga nagresulta sa pagkaguba sa ilang mga kabtangan ug balay.

Niadtong Pebrero 9, una na nga giaresto sa mga pasista si Vicky Almozara nga residente usab sa kasikbit nga Sityo Cogon sa parehong barangay. Giakusahan usab siya nga myembro sa BHB.

Sa Sorsogon, 70 ka residente sa lungsod sa Barcelona ang gipugos sa militar nga mosurender isip myembro sa BHB niadtong Pebrero 15. Sa Matnog ug Bulan, nagbalay-balay ang mga pasista aron hadlukon ug hulgaon ang mga giakusahan nilang tigsuporta sa rebolusyonaryong kalihukan o paryente sa mga Pulang manggugubat. Ginapig-ot

usab ang mga aktibista ug lider masa nga misalmot sa kalihukang masa sa kasyudaran.

Sa Camarines Sur, giatake sa mga pwersa sa 505th Provincial Mobile Force, Regional Mobile Force ug PNP-Lagonoy ang mga balay sa Barangay Gubat, Lagonoy niadtong Enero 30. Lakip sa giutingkay ang mga balay nilang Emerlita Velasco, Domingo Velasco, Hermina Saor, Manases Casabuena ug Roger San Juan. Giaresto sa nag-operasyong tropa si San Juan human gitamnan og ebidensyang granada ang iyang balay. AB

Mga opereytor ug drayber sa dyip, nagprotesta

SA PAGPANGUNA SA Pinagkaisang Samahan ng mga Tsuper at Operators Nationwide (Piston), naglunsad ang mga drayber ug opereytor sa dyip og nasudnong koordinadong paglihok niadtong Pebrero 17. Gipadayag nila ang ilang pagsupak sa nagkaduol na nga pagpatuman sa korporatasyon sa mga dyip sa tibuok nasud.

Nagpahigayon og programa ang mga lokal nga organisasyon sa mga drayber sa Pampanga, Iloilo, Baguio ug Legazpi City. Sa Davao City, gitukod usab sa mga drayber ug opereytor ang Dabawenyo Kontra Jeepney Phaseout Coalition niadtong Pebrero 18. AB

P95.3 bilyon nga utang sa mga kumpanya sa kuryente

Nabutyag niadtong Pebrero 19 nga aduna pay P95.3 bilyon nga utang sa reaksyunaryong estado ang mga pribadong kumpanya ug kooperatiba sa kuryente. Bisan og pipila ka dekada na nga mikita ug dominado sa niini ang industriya sa kuryente, pakyas pa gihapon ang POWER Sector Assets and Liabilities Management Corp. (PSALM) nga singilon ang mga kumpanya. Ang PSALM ang ahensyang nagadumala sa pribatisasyon sa pangpublikong mga aset sa maong sektor.

Pinakadaku dinhi ang P23.9 bilyon nga utang sa San Miguel Corporation o SMC sa kapitalistang si Ramon Ang, ang ika-walong pinakaadunahang indibidwal sa nasud nga nagdeklara og \$2.8 bilyon nga kantidad sa bahandi niadtong milabayng tuig (o P140 bilyon sa baluay sa \$1=P50). Misunod usab dinhi ang P14.9-bilyon nga utang sa Manila Electric Company o Meralco ni Manuel V. Pangilinan, ikaduhang pina-

kaadunahan sa nasud nga mideklara og \$6.6 bilyon (o P330 bilyon) nga bahandi. Kontrolado sa SMC ang kapin 1/4 sa kinatibuk-ang suplay sa kuryente sa tibuok nasud. Lakip usab sa adunay binilyong utang ang mga kumpanya sa Filinvest group (P3.8 bilyon) sa pamilyang Gotianun ug Northern Renewables (P4.19 bilyon) sa pamilyang Garcia.

Gawas sa P95.3-bilyong utang sa maong mga kapitalista, obligado

ang PSALM nga maningil sa dugang P326.9 bilyon isip bayad sa napribatisa nga mga aset. Lakip sa mga kinahanglang singilon ang kumpanyang Waterfront Mactan Casino Hotel ni William Gatchalian, amahan sa senador nga si Sherwin Gatchalian, nga adunay P87 bilyong utang niadtong nangaging tuig. Gibasura na ang konsesyon sa maong kumpanya niadtong Oktubre 2019.

Kung dili mabayaran ang maong mga utang pag-abot sa 2026 kung kanus-a nakatakdang bungkagon ang PSALM seguridad nga ipasa sa reaksyunaryong guberno ang utang sa mga kapitalista sa mga konsyumer pinaagi sa pagsaka sa singil sa kuryente. AB